
[2008-26-RE](#)

CAUSA 2008-26-RE

Número de registre 391-2008. Recurs d'empara

AUTE DEL 12 DE GENER DEL 2009

BOPA núm. 6, del 28 de gener del 2009

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 24 de setembre del 2008, per la representació processal de les Sres. Meritxell Torra Gonzàlez i Antònia Mandicó Castellví i del Sr. Josep Jordana Carbonell, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes de l'11 i del 25 de juliol del 2008 i del 10 de setembre del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, del dret a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei, del dret a un judici de durada raonable i del dret al recurs en els processos penals, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que declari que s'han vulnerat els drets al·legats, que s'anul·lin les resolucions objecte del recurs i que es reconeixin els drets dels recurrents a obtenir una resolució sobre el fons tot acordant-se la retroacció del procediment al moment en que es va produir la vulneració;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 28 d'octubre del 2008;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

Arran de diverses denúncies presentades contra el Dr. Marc Pol Domenjó, com a resultat de la seva mala praxis professional com a odontòleg, el 30 de desembre del 2005, la Batllia va incoar la tramitació de diligències prèvies, registrades amb el núm. DP-1458-5/05.

Segon

El 16 de juny del 2008, la representació processal de les Sres. Meritxell Torra González i Antònia Mandicó Castellví i del Sr. Josep Jordana Carbonell va presentar un escrit en què demanava la recusació de la batlle instructora del cas, perquè havia donat trasllat de tota la petició de la pràctica de les proves sol·licitada pels recurrents a la part adversa.

Tercer

El 26 de juny del 2008, la batlle instructora va emetre el seu informe al respecte i, l'11 de juliol del 2008, el president del Tribunal de Corts va acordar rebutjar la petició de recusació, per tal com el motiu de la recusació no es trobava en cap dels supòsits legals establerts, i va deduir testimoni del contingut de l'escrit de recusació de l'advocat, Sr. Emili Campos Arauz per si les expressions utilitzades per ell podien ser constitutives d'il·lícit penal. Així mateix, es va informar d'aquest darrer fet al Consell Superior de la Justícia, al Ministeri Fiscal i al Col·legi d'Advocats d'Andorra als efectes escaients.

Quart

L'advocat de les Sres. Meritxell Torra González i Antònia Mandicó Castellví i del Sr. Josep Jordana Carbonell va formular, successivament, un conflicte de competències i un recurs d'apel·lació contra la decisió del president del Tribunal de Corts.

Cinquè

Pel que fa al recurs d'apel·lació, el Tribunal de Corts no s'ha pronunciat encara, tanmateix, el 25 de juliol del 2008, mitjançant aute el president d'aquest Tribunal va desestimar totes les pretensions contingudes en l'escrit de conflicte de competències.

Sisè

L'advocat, Sr. Emili Campos Arauz, va presentar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions contra l'aute del 25 de juliol del 2008 i, el 10 de setembre del mateix any, el president del Tribunal de Corts el va desestimar.

Setè

La representació processal de les Sres. Meritxell Torra González i Antònia Mandicó Castellví i del Sr. Josep Jordana Carbonell va presentar un recurs d'empara en què, en primer lloc, considera que s'estan produint unes dilacions indegudes en les diligències prèvies d'aquesta causa, ja que la seva durada és fins ara de 31 mesos, cosa que vulneraria el seu dret a un judici de durada raonable.

En segon lloc, al·lega que s'ha vulnerat el seu dret a la defensa, d'una banda, perquè s'han posat limitacions al seu accés al sumari i, d'altra banda, perquè la batlle va informar l'altra part del contingut de les proves demanades, cosa que podria haver provocat la desaparició de la totalitat o de part de la documentació mèdica sol·licitada.

En tercer lloc, s'ha vulnerat el dret a un tribunal imparcial, ja que l'actuació de la batlle instructora no ha estat l'adequada i cal la seva recusació per tal com considera que hi pot haver una causa d'amistat o enemistat manifesta amb una de les parts. Segons el parer del Tribunal de Corts una

mera suposició no és una causa suficient per recusar un batlle, cosa de la qual discrepa la part recurrent que considera que una simple sospita de manca d'imparcialitat, sobretot en un país petit, fa que s'hagi d'estimar la recusació sinó sempre existirà un dubte.

Seguidament, al·lega la vulneració dels drets a un procés degut, al recurs i a obtenir una decisió fonamentada en dret, ja que la batlle instructora no ha respost o ha respost de manera imprecisa i lenta a les peticions d'aquesta part.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que dicti una sentència que declari que s'han vulnerat els drets al·legats, que s'anul·lin les resolucions objecte del recurs i que es reconeixin els drets dels recurrents a obtenir una resolució sobre el fons tot acordant-se la retroacció del procediment al moment en que es va produir la vulneració.

Vuitè

El 28 d'octubre del 2008, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demanava la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara perquè el què realment pretenia la part recurrent era una revisió i reforma de les consideracions jurídiques adoptades en les resolucions objecte de recurs, les quals estan fonamentades jurídicament i no són arbitràries, per tant, no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

El Ministeri Fiscal precisa, de manera principal, que la causa es troba en fase d'instrucció i que les qüestions plantejades han de ser resoltes per les jurisdiccions que tindran coneixement del cas. Per tant, no s'han esgotat les vies davant l'òrgan judicial ordinari, d'acord amb l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Subsidiàriament, pel que fa a un judici de durada raonable, el Ministeri Fiscal considera que, atesa la complexitat tècnica i pràctica de la qüestió enjudiciada, la cronologia de les diligències practicades no permet concloure que s'ha vulnerat aquest dret. Pel que fa al dret a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en dret, estima que no s'ha produït cap limitació, les resolucions objecte de recurs donen una resposta a cada una de les al·legacions de la part recurrent i motiven les decisions adoptades. I, pel que fa al dret a un tribunal imparcial i independent, afirma que en el cas objecte de recurs res permet afirmar que les jurisdiccions andorranes han estat sotmeses a una altra cosa que no sigui la Constitució i la llei.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2008-26-RE.

Fonament jurídic únic

Com s'ha exposat amb deteniment en els antecedents, els recurrents en empara al·leguen la vulneració dels seus drets a la defensa, a un procés degut i al recurs, a un tribunal imparcial i a un judici de durada raonable.

Les quatre al·legacions s'han d'inadmetre a limine. Les dues primeres per prematures o per manca d'esgotament de la via judicial prèvia (article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional); les dues segones per manca de tot fonament o manca manifesta de contingut constitucional (article 37 de la Llei esmentada).

En efecte, els drets i interessos que s'afirmen vulnerats en les dues primeres al·legacions, atès que el procediment es troba encara en la fase d'instrucció, poden ser al·legats i defensats en fases

posteriors. Com ha declarat el Tribunal Constitucional en altres recursos d'empara, llevat supòsits taxats i excepcionals, que no es donen en el cas aquí enjudiciat, el Tribunal no pot interferir en el desenvolupament dels procediments judicials, de manera que si els recurrents encara poden fer valer els seus drets i interessos presumptament vulnerats davant altres instàncies, el Tribunal Constitucional s'ha d'abstenir de tota intromissió.

Pel que fa a la pretesa conculcació del dret a un tribunal imparcial, es tracta d'una qüestió que ja ha resolt el Tribunal de Corts mitjançant una resolució raonada i raonable, respecte de la qual res més ha de dir aquest Tribunal. Els recurrents afirmen que, segons ha reiterat el Tribunal Constitucional i el Tribunal Europeu dels Drets Humans, n'hi ha prou amb una mera sospita de parcialitat per part d'una de les parts, perquè es pugui considerar que s'ha vulnerat el dret a un tribunal imparcial. Aquesta és una interpretació incompleta i, per tant, deformada de la doctrina d'aquest Tribunal. El fet que una sospita pugui ser suficient per posar en qüestió la imparcialitat d'un jutge o tribunal no vol dir que aquesta sospita no s'hagi de basar en dades objectives de relleu i que es pugui sustentar en meres elucubracions com succeeix en aquest cas, en el qual els recurrents ni tan sols apunten la causa de la sospita, ja que afirmen que pot ser deguda tant a "una causa d'amistat o enemistat amb qualsevulla de les parts o en els seus advocats o bé per tenir o haver tingut qualsevulla relació jurídica mercantil o econòmica amb qualsevulla de les parts o els seus advocats".

Finalment, en relació amb l'al·legació del dret a un judici de durada raonable, aquest Tribunal ha declarat de forma reiterada, tot seguint la doctrina consolidada del Tribunal Europeu dels Drets Humans, que per valorar la vulneració d'aquest dret cal ponderar, entre d'altres fets, la complexitat de la causa, l'activitat desenvolupada pels òrgans judicials i l'actitud processal de les parts. En els cas aquí enjudiciat els recurrents reiteren que les diligències prèvies s'han perllongat més de 31 mesos, però si s'analitza l'actuació desenvolupada per la Batllia instructora resta palès que en cap moment existeixen períodes d'inactivitat. En efecte, malgrat que de les dades que s'aporten en el recurs d'empara podria semblar que entre el 30 de desembre del 2005 -data en la qual s'incoa l'expedient- i el 26 d'abril del 2006 -data en què compareix l'imputat-, la Batllia no ha realitzat cap actuació, en realitat si s'analitzen amb deteniment les actuacions que obren en l'expedient es dedueix que en aquest període la Batllia va realitzar, com a mínim, vuit citacions i tretze diligències de compareixença. Igualment, entre el 25 de maig del 2006 -data del nomenament del Servei de Medicina Legal i Forense per dictaminar- i, el 26 de novembre del 2006 -data en la qual es tramet l'informe del Servei esmentat, la Batllia va realitzar, com a mínim, sis diligències i va adreçar a diverses instàncies tres cartes relacionades amb la instrucció del cas. I, finalment, entre l'esmentat i el 5 de maig del 2008, figuren en l'expedient 21 diligències i sis cartes de la Batllia, a banda de providències i autes d'acumulació.

No es pot concloure, doncs, que la Batllia tingués una actitud passiva i poc diligent. En canvi, l'actitud processal de les parts que avui recorren en empara no ha contribuït a la celeritat i bon funcionament del procés amb actuacions com, entre d'altres, la reiteració, els dies 8, 10, 21, 23 i 28 d'abril del 2008 d'un escrit de contingut idèntic dirigit a la Batllia.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2008-26-RE, interposat per la representació processal de les Sres. Meritxell Torra González i Antònia Mandicó Castellví i del Sr. Josep Jordana Carbonell, contra els autes de l'11 i del 25 de juliol del 2008 i del 10 de setembre del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de gener del 2009.

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón

Didier Maus

Magistrat

Magistrat